

Gebiedswerkplan Peel en Maas 2011

Vastgesteld 16 december 2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Hoofdlijnen en prioriteiten	7
2.1	De inhoudelijke gebiedsprioriteiten	7
3	Projectideeën	10
4	Projecten	12
4.1	Gebiedsregieprojecten	12
4.1.1	Aandachtsprojecten	12
4.1.2	Overige gebiedsregieprojecten	13
4.2	Stimuleringsprojecten	15
5	Organisatie en financiën	17
5.1	Organisatie	17
5.2	Beschikbare financiën en manuren	19
5.2.1	Werk en communicatiebudget	19
5.2.2	RAG-uren	19
5.2.3	Afwaartse beweging	20
5.2.4	Voorgestelde inzet DLG	

1 Inleiding

Voor u ligt het gebiedswerkplan 2011 van Peel en Maas. De afgelopen jaren hebben wij in ons gebied flinke stappen gezet in de richting van een versterking van de ecologische, economische en sociale vitaliteit van het landelijk gebied. Ook voor het jaar 2011 staan er diverse ontwikkelingen op de rol. Deze ontwikkelingen komen in voorliggend gebiedswerkplan aan de orde. Het werkplan is een van de onderdelen van de vorig jaar gestarte implementatie van de planning en controlcyclus van het Programma Landelijk gebied. Het is één van de vier producten in die cyclus waarvan de basis wordt gevormd door het GMJP. In het werkplan wordt concreet aangegeven welke activiteiten worden ondernomen door de verschillende partners om via projectgewijze uitvoering de doelen te realiseren. In de voortgangsrapportage wordt halverwege het jaar aangegeven of de activiteiten conform planning worden uitgevoerd. In de jaarrapportage worden de ondernomen inspanningen afgezet tegen de programmering en worden aan de hand daarvan bijsturingsacties voorgesteld aan GS.

De nadruk in het gebiedswerkplan ligt op:

- de opgave en planning van projectideeën waarop in 2011 gestuurd gaat worden;
- de opgave én planning van aandachtsprojecten waarop in 2011 gestuurd gaat worden;
- de organisatie en financiering van de gebiedscommissie.

De huidige economische situatie leidt er toe dat de budgetten voor het nieuwe jaar, anders dan in het verleden, niet meer automatisch zijn aangevuld. Hierdoor moeten er, nog scherper dan in het verleden, prioriteiten worden gesteld en keuzes gemaakt. Op Brabants niveau krijgt dit zijn beslag in de discussie met het Rijk over het ILG enerzijds en de Agenda van Brabant anderzijds. Richting de nieuwe bestuursperiode van Provinciale Staten (2011-2015) krijgen deze discussies een vertaling in een nieuw bestuursakkoord. Dit bestuursakkoord wordt rond de zomerperiode 2011 verwacht. Wat de consequenties zijn van dit toekomstige bestuursakkoord voor het gebiedswerkplan 2011 Peel en Maas is daarom op dit moment, eind 2010, nog niet te zeggen. Vooralsnog wordt in het gebiedswerkplan 2011 uitgegaan van de bestaande afspraken en toezeggingen. Echter, er dient serieus rekening gehouden te worden met een mogelijke koerswijziging door uitputting van budgetten in 2011. Of die budgetten worden aangevuld, is afhankelijk van het nieuwe provinciale bestuursakkoord naar aanleiding van de provinciale Statenverkiezingen in maart 2011 en de uitkomst van de onderhandelingen met het Rijk over het ILG. In afwachting daarvan kan 2011 als overbruggingsjaar worden aangemerkt. Indien van een koerswijziging sprake is, worden de gevolgen daarvan voor de opgave en planning van de projecten in Peel en Maas in de tussenrapportage (medio 2011) opgenomen.

Peter Mangelmans

Voorzitter Reconstructiecommissie Peel en Maas

2 Hoofdpijnen en prioriteiten

In haar regiebrief 2010 geeft Gedeputeerde Staten, als regisseur (en partner), aan wat voor de reconstructiecommissies de speerpunten zijn vanuit de provincie voor het Programma Landelijk Gebied. In de brief wordt ingegaan op de budgettaire mogelijkheden, onder andere voor uitvoering van de IDOP's, de ecologische hoofdstructuur en de EHS. Binnen deze randvoorwaarden zal de uitvoering plaats moeten vinden. Als speerpunten hebben GS benoemd:

- het uitdragen van nut en noodzaak plattelandsonwikkeling;
- het voeren van verwachtingenmanagement bij het opwerken van nieuwe projecten i.r.t. de uitputting van middelen;
- het herijken van projectopdrachten i.r.t. de beschikbare middelen;
- vasthouden aan de uitvoering van lopende projecten om de vertraging in de planning zoveel mogelijk te beperken;
- het goed monitoren van de uitvoering aan de hand van betrouwbare informatie.

De opzet van dit werkplan draagt daar aan bij door projecten te benoemen waarnaar de meeste aandacht van de commissie uit zal gaan. Voor deze projecten zal een concrete planning worden opgesteld. Onderdeel daarvan is een detailplanning voor het jaar 2011 waarin de kritische mijlpalen zijn aangegeven.

Tevens zal vanuit de initiërende, stimulerende en coördinerende rol van de reconstructiecommissie, worden aangegeven voor welke witte vlekken een nadere uitwerking zal worden gemaakt. Witte vlekken zijn deelgebieden waarin nog een significante opgave ligt op met name ruimtelijke doelen waarvoor nog geen voorbereidingen lopen.

2.1 De inhoudelijke gebiedsprioriteiten

Natuur

Peel en Maas kenmerkt zich qua natuur door een keten min of meer verspreid liggende (grote) bosgebieden zoals De Maashorst, de Reeksche Heide, Langenboomse Bossen, Moleneindse Bossen, de Overloonsche Duinen en de Sint Anthonisbossen/Ullingse Bergen, zijn vele beekdalen zoals onder andere de Aa, de Lage Raam en de Oeffeltse Raam, het cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle Maasheggengebied en het voorkomen van wijstverschijnselen langs de Peelrandbreuk. Als Reconstructiecommissie willen wij ons richten op vergroting van de kwaliteit van de natuur. Een belangrijk middel hiervoor is realisatie van de aangewezen EHS. Het afgelopen jaar is echter duidelijk geworden dat de financiële middelen voor EHS-realisatie, in ieder geval de komende jaren, ontoereikend zijn om alle ambities te kunnen waarmaken. Hierdoor treedt er vertraging op bij de realisatie van deze doelstelling. Dit betekent echter niet dat projecten volledig stil komen liggen. De Maashorst blijft de status van provinciaal landschap houden en in het kader van de Investeringsagenda van Brabant zijn middelen vrij gemaakt voor de verdere ontwikkeling van dit 'landschap van allure'. Voor het Maasheggengebied is de strategie er op gericht om de voorbereidende werkzaamheden zo veel mogelijk af te ronden en er voor te zorgen dat het project uitvoeringsgereed is zodat we snel kunnen anticiperen als zich mogelijkheden voordoen. Verder ligt meer de nadruk op particulier en agrarisch natuurbeheer. Binnen de natte natuurparels Hooge Raam/Halsche Beek en de Wijstgronden in Uden kunnen geen verdere

grondaankopen gedaan worden maar met de gronden die wél in het bezit zijn zal het maximaal mogelijke worden gedaan. De inzet voor beekherstel binnen de beekdalen van de Aa, Lage Raam, Vierlingsbeekse Molenbeek en Tovensche Beek wordt in 2011 gecontinueerd.

Landbouw

De landbouw is en blijft een belangrijke economische drager in het buitengebied. De komende jaren gaan er echter binnen de sector ook weer grote veranderingen plaatsvinden. De Reconstructiecommissie gaat in 2011 verder met het ondersteunen van de afwaartse beweging en een verdere verbetering van de agrarische verkavelingsstructuur. Ondersteund door de provincie, blijven gemeenten werken aan het verplaatsen van bedrijven vanuit met name 'extensiveringsgebieden overig' naar duurzame locaties in verwevingsgebied of naar landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's). Het intrekken van de lege milieuvergunningen blijft belangrijk ook omdat hiermee de depositiebank gevuld kan worden. De inrichting van meerdere LOG's in Peel en Maas is al voltooid maar het daadwerkelijk realiseren van de beoogde verplaatsingen blijft cruciaal. De discussie in Provinciale Staten van Noord-Brabant over de gewenste ontwikkeling van de Intensieve veehouderij is echter van grote invloed op de reeds ontwikkelde LOG's maar ook op de aanpak van de nog niet ontwikkelde LOG's. De beoordeling van de 'lopende zaken' is van groot belang voor de verdere ontwikkeling van de LOG's Graspeel, Venhorst en Odiliapeel.

Binnen het Integraal Gebiedsprogramma (IGP) Velp, het IGP Maasheggen, het IGP Groespeel, het IGP Sint Anthonisbossen en het IGP Laarakkerse Waterleiding wordt invulling gegeven aan de doelstelling agrarische structuurverbetering. Via het instrument vrijwillige kavelruil wordt ook de realisatie van andere doelstellingen dichterbij gebracht. De commissie realiseert zich daarbij dat aandacht voor verbreding van agrarische bedrijven en het vinden van nieuwe economische dragers voor het landelijk gebied eveneens belangrijk is om de hiervoor genoemde processen te ondersteunen.

Water & Bodem

Met de realisatie van Natte Natuurparel De Vilt, het Masterplan Aa fase 1, de Oeffeltse Raam en delen van de Leijgraaf, Hooge Raam en het Peelkanaal zijn al forse stappen gezet om de watergerelateerde doelstellingen, zoals beekherstel, herstel natuurlijke oevers en waterberging te realiseren. In het jaar 2011 wordt een vervolg gegeven aan de projecten waar in 2010 hard aan gewerkt is aan de voorbereiding. Het betreft projecten ten behoeve van de Aa (Masterplan Aa fase 2 Veghel), de Lage Raam (Mill en Grave), de Hertogswetering (Grave), de Graspeelloop (Landerd), het Peelkanaal en de Grootte Beek (Mill), Sint Anthonisloop (St. Anthonis), de Vierlingsbeekse Molenbeek (Boxmeer) en Tovensche Beek (St. Anthonis). De ambities ten aanzien van de natte natuurparels zijn verwoord onder het kopje 'natuur'.

Landschap & Cultuurhistorie

In het kader van het stimuleringskader groene- en blauwe diensten (Stika) kunnen in 2011 in alle negen Peel & Maasgemeenten contracten worden afgesloten met particulieren die het landschap een extra impuls willen geven. Het Stika is een belangrijk instrument om bij te dragen aan de verbetering van de landschappelijke kwaliteit. De belangstelling voor de regeling in Peel en Maas is groot. De aanleg van (droge) ecologische verbindingzones blijft een belangrijk aandachtspunt in

2011. De beschikbaarheid van voldoende financiële middelen vanuit de provincie is echter wel een belangrijke voorwaarde om de doelstellingen voor EVZ's te kunnen realiseren.

Toerisme & Recreatie

Op het vlak van het versterken van het toeristisch-recreatieve aanbod binnen Peel en Maas is er de afgelopen jaren al veel zichtbaar geworden. In 2010 is onder andere de recreatieve ontsluiting van De Vilt sterk verbeterd, de recreatieve poort De Heksenboom bij de Sint Anthonisbossen grotendeels gerealiseerd, de website voor het Duits Lijntje de lucht in gegaan en een doorgaand fietspad door het gehele Maasheggengebied gerealiseerd. In 2011 zal in en rondom De Maashorst een verdere verbetering van de recreatieve ontsluiting gerealiseerd worden in de vorming van recreatieve poorten en entrees, bebording en meubilair en recreatieve routing. Ten behoeve van de ontsluiting van het Maasheggengebied wordt het portaal De Vilt gerealiseerd. De projecten Duits Lijntje en Vlagheide kennen een belangrijke (intergemeentelijke) recreatieve component. Ditzelfde geldt voor de voorgenomen realisatie van een regionaal crossterrein in Landerd waarbij ook de gemeenten Uden, Boekel en Veghel zijn betrokken.

In de gemeente Boxmeer wordt in 2011 gestart met de ontwikkeling van een accentgebied toerisme in Overloon. De gemeente is in 2010 gestart met de gesprekken voor een thermaalbad na een geslaagde profboring. Voor de verdere ontwikkeling wordt gedacht aan een themapark en verblijfsaccommodaties.

Tot slot gaan 6 gemeenten (Veghel, Grave, Cuijk, Boxmeer, Sint Anthonis en Mill en Sint Hubert) zich aansluiten bij het regionale wandelknooppuntensysteem. De gemeenten Uden en Landerd hebben al zo'n systeem.

Economie & Leefbaarheid

In 2010 zijn er diverse Integrale Dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's) in uitvoering gegaan (Mill, Westerbeek, Wanroij, Zijtaart, Sint Agatha en Beugen). De uitvoering van deze IDOP's loopt ook in 2011 nog door. Daarnaast zijn er voor zes IDOP's aanvragen ingediend, te weten Vianen, Boekel, Erp, Zeeland, Volkel en Odiliapeel. Deze IDOP's komen in beginsel in 2011 in uitvoering.

3 Projectideeën

Op basis van de huidige kennis over de voortgang van de uitvoering en in overleg met de gebiedspartners wordt voor 2011 voorgesteld om 2 projectideeën op te pakken. Projectideeën zijn met name bedoeld om de zogenaamde ‘witte vlekken’ in de realisatie van onze gebiedsambities aan te pakken. ‘Witte vlekken’ komen voort uit:

- GMJP-doelstellingen waarvoor nog onvoldoende projecten op de rit staan om in 2013 onze ambities te halen. Gelet op de financiële ruimte bij de diverse overheden worden voor het jaar 2011 alleen projecten opgevoerd die voor een groot deel zelfsupporting zijn of alsnog in aanmerking komen voor stimuleringsmiddelen;
- de ambities uit de Agenda van Brabant;
- (de integrale aanpak van) deelgebieden waarvoor nog substantiële doelstellingen gerealiseerd moeten worden, maar waarvoor nog onvoldoende concrete initiatieven lopen.

Het benoemen van projectideeën en het aanwijzen van ideetrekken is nodig omdat er voor de betreffende ‘witte vlekken’ op dit moment nog geen initiatiefnemers zijn, onvoldoende concrete initiatieven lopen of omdat de situatie inhoudelijk of bestuurlijk complex is.

Tabel 3.1 Projectideeën

Naam projectidee	Ideetrekker	Resultaat 2011
Maasmeander Smakterveld	DLG	Voorverkenning van doelen in dit gebied en de mogelijkheden om deze te realiseren: <ul style="list-style-type: none"> - projectcontract sept 2011; - gebiedsvisie dec 2011.
Gebiedsontwikkeling de Peelhorst	Provincie Noord-Brabant	Voorverkenning (jan 2011), verkenning

Maasmeander Smakterveld:

In 2010 is het project Vierlingsbeekse Molenbeek gestart met een kavelruil en visievorming. Tijdens de eerste projectteambijeenkomst (inclusief gebiedsbezoek) kwam de uitzonderlijke potentie van de maasmeander op de provinciegrens tussen Landgoed Geijsteren en Holthees (Smakterbroek) aan de orde. Dit gebied grenst aan de Vierlingsbeekse Molenbeek en beide systemen beïnvloeden elkaar. Tegelijkertijd bleken vele gronden in eigendom van overheden en er zouden verkavelingsmogelijkheden zijn voor particuliere grondeigenaren.

In 2011 kan gestart te worden met een voorverkenning met provincie Noord-Brabant, provincie Limburg, SBB, BL, ZLTO, IVN, gemeente Boxmeer, gemeente Venray en de betrokken Waterschappen. Staan zij achter het projectidee en willen zij een bijdrage daar aan leveren, dan wordt een projectcontract opgesteld.

Bij de start van het project wordt voorgesteld om een gedragen gebiedsvisie op te stellen. Hiervoor worden zowel themadeskundigen als gebiedskenners ingezet in een interactieve ‘schetssessie-

methode'. Deze gebiedsvisie is de basis voor grondverwerving, kavelruil en verdere planvormingstrajecten.

Gebiedsontwikkeling De Peelhorst:

De gebiedsontwikkeling voor De Peelhorst is met 8 andere integrale gebiedsopgaven opgenomen in de provinciale structuurvisie. In de structuurvisie heeft de provincie de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) opgenomen en geeft zij een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant.

De provinciale structuurvisie is tevens een belangrijke schakel tussen de structuurvisies van Rijk en gemeenten op het vlak van ruimtelijke ordening. Zo is in de MIRT-gebiedsagenda Brabant, de gezamenlijke agenda van Rijk, provincie en de regio's voor de (middel)lange termijn Oost-Brabant benoemd als integrale gebiedsopgave. De opgave voor Oost-Brabant volgens de MIRT-gebiedsagenda is het borgen van de ruimtelijke kwaliteit en bereikbaarheid van de regio en om op middellange termijn na te denken over nieuwe intelligente agrologistieke en ruimtelijke concepten.

De Peelhorst bevat drie grote natuurgebieden, namelijk de Maashorst, De Peel en de Stippelberg. Daarnaast bevat de Peelhorst een agrarisch productielandschap.

Het gebied de Maashorst ligt aan de noordzijde van de Peelhorst. De provincie heeft dit gebied benoemd als Provinciaal Landschap. In dat kader werkt de provincie samen met haar partners onder andere aan recreatieve entrees (poorten) en aan twee natuurbruggen tussen Maashorst en Herpenduin. Hierdoor wordt het gebied aantrekkelijker voor de natuur en de recreatie en krijgt deze regio een sociaal-economische impuls.

Het agrarisch productielandschap in de Peelhorst is het centrum van de intensieve veehouderij in Nederland. De concentratie van de intensieve veehouderij is van groot belang voor de economie van Brabant. Het biedt bovendien kansen voor koppeling met duurzame energie. Het veroorzaakt echter ook extra milieudruk en verkeersbewegingen in het gebied.

De provincie wil in de Peelhorst de grote natuurgebieden met elkaar verbinden en de agrarische productiestructuur versterken. De provincie wijst in de structuurvisie het gebied aan als aandachtsgebied agrarische ontwikkeling.

De eerste mijlpaal die genomen moet worden is de go-no-go-beslissing over de Peelhorst in GS. Deze vindt naar verwachting plaats in januari 2011. De processtrategie, planning en organisatie in de verkenningsfase na een 'GO' van GS zijn nu nog niet bekend. Het zal duidelijk zijn, dat pas na de Statenverkiezingen en het advies van de Top-commissie inhoudelijk weer belangrijke stappen voorwaarts kunnen worden gezet.

4 Projecten

Volgens de individuele projectplanningen zijn er in 2011 in Peel en Maas projecten in voorbereiding en uitvoering. De projecten zijn ingedeeld in twee categorieën: gebiedsregieprojecten en stimuleringsprojecten.

4.1 Gebiedsregieprojecten

In 2011 zijn in Peel en Maas 30 gebiedsregieprojecten in voorbereiding en uitvoering. Dit zijn over het algemeen de projecten waarvoor één of meer partijen uit de Reconstructiecommissie verantwoordelijk zijn (als trekker, opdrachtgever en/of uitvoerder; inclusief de provincie). Het gaat veelal om projecten op het gebied van natuur, water, landbouwstructuurversterking en afwaartse beweging, maar ook projecten in het kader van wonen, werken en leefbaarheid vallen hieronder. De Reconstructiecommissie heeft de gebiedsregieprojecten onderverdeeld in 'aandachtsprojecten' en 'overige gebiedsregieprojecten'.

4.1.1 Aandachtsprojecten

De commissie wijst voor 2011 in totaal 15 gebiedsregieprojecten aan als aandachtsprojecten. Dit zijn de gebiedsregieprojecten waaraan de commissie vanuit haar verantwoordelijkheid en haar regie- en adviesfunctie extra aandacht wil besteden, ondermeer door de voortgang gedetailleerder te volgen. Dit doet zij vanwege de bestuurlijke complexiteit of de omvang en het belang van het project en/of omdat het project zich in de opstartfase bevindt. Ook de provinciale versnellingsprojecten behoren tot deze categorie. In onderstaande tabel zijn de aandachtsprojecten van de Reconstructiecommissie weergegeven.

Tabel 4.1.1 Aandachtsprojecten in 2011

Project / Thema	Trekker	Mijlpalen
Natte natuurparels		
- Hooge Raam, Halsche Beek (beekherstel)	WS Aa en Maas / DLG	- factsheet : jan 2011 - hieraan gekoppeld Go/No Go voor project door WS - Plan van Aanpak - Go/No Go voor inzet DLG - bij Go: projectcontract feb 2011 - gebiedsvisie juni 2011
- Wijstgronden Uden	WS Aa en Maas	- uitvoering bestek fase 1: gereed nov 2011
LOG's/afwaarts		
- LOG Graspeel	gemeenten Mill, Landerd en Grave	afhankelijk van besluitvorming PS
- LOG De Driehoek	gemeente St. Anthonis	afhankelijk van besluitvorming PS
- LOG Odiliapeel	gemeenten Uden,	afhankelijk van besluitvorming PS
- LOG Boekel	gemeente Boekel	afhankelijk van besluitvorming PS
- LOG Sint Anthonis	gemeente Sint Anthonis	afhankelijk van besluitvorming PS
Provinciaal Landschap De Maashorst		
	Stuurgroep De Maashorst	- oplevering 2 recreatieve entrees: april 2011 - oplevering 1 ^e fase bebording en meubilair: juni 2011 - oplevering 1 ^e fase recreatieve routing: dec 2011

IGP De Maasheggen	Provincie Noord-Brabant (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - aktepassering De Bergjes: maart 2011 - vaststellen definitief inrichtingsplan door stuurgroep: juni 2011 - organisatie duurzaam beheer vastgesteld en erkend voor SNL: juni 2011
IGP Groespeel	Gemeente Mill, WS Aa en Maas (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - aktepassering kavelruil mrt 2011 - afsluiting kavelruilproject juni 2011 - start en oplevering uitvoering Inrichtingsplan Groespeel najaar 2011
IGP Velp	WS Aa en Maas, Gemeente Grave (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - aktepassering kavelruil dec 2011 - afsluiting kavelruilproject dec 2011 - vaststelling bp buitengebied Grave dec 2011
IGP Laarakkerse Waterleiding/Dassencorridor	Provincie Noord-Brabant (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - aktepassering kavelruil najaar 2011 - aanplant natuurcompensatie-onderdelen winter 2010-2011/najaar 2011
Masterplan Aa fase 2	WS Aa en Maas	<ul style="list-style-type: none"> - uitvoering vispassage: gereed maart 2011 - uitvoering waterberging: start sept 2011
Vierlingsbeekse Molenbeek	WS Aa en Maas (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - akte kavelruil najaar 2011 - overeenkomsten particulier natuurontwikkeling voorjaar 2011 - inrichtingsplan Watermolen eo voorjaar 2011 - inrichtingsplan Vierlingsbeekse Molenbeek najaar 2011
IGP Lage Raam / Graafsche Raam	Provincie Noord-Brabant (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - vaststellen PvE maart 2011 - inrichtingsvisie december 2011
IGP Staatsbossen Sint Anthonis	Provincie Noord-Brabant (DLG)	<ul style="list-style-type: none"> - bestuurlijk vastgesteld projectplan: maart 2011 - schetssessie: maart 2011 - ontwerp-gebiedsvisie: april 2011 - afronden gebiedsvisie: juni 2011

4.1.2 Overige gebiedsregieprojecten

In de bijlage is een overzicht opgenomen van het aantal (15 stuks) overige gebiedsregie-projecten dat in 2011 in voorbereiding en uitvoering is of komt. Deze projecten zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 4.1.2 Overige Gebiedsregieprojecten in 2010

Project/Thema	Trekker	Mijlpalen
EVZ's		
- De Leijgraaf	WS Aa en Maas, Uden, Boekel	PM
- Tovensche Beek	WS Aa en Maas	- opstellen factsheet: jan 2011 - PVA gereed zomer 2011
IDOP's		
- IDOP Mill	Mill en Sint Hubert	oplevering MFC Mill november 2011
- IDOP Westerbeek	Sint Anthonis	- Peelplein dec 2011 - reconstructie Stenensstraat dec 2011 - ontmoetingsruimte Stevensstraat realisatie 2 ^e /3 ^e kwartaal 2011
- IDOP Wanroij	Sint Anthonis	- oplevering Brede School 1 sept 2011 - oplevering buiteninrichting Brede School dec 2010/1 ^e kwartaal 2011 - oplevering gemeenschapshuis 1 mei 2011 - herinrichting Giesenplein 1 okt 2011 - aanbouw kleedruimten sportacc 1 okt 2011
- IDOP Sint Agatha	Cuijk	start bouw MFA medio 2011
- IDOP Zijtaart	Veghel	- verbouwing klooster Zijtaart: sept 2011 gereed - zorg om het dorp Zijtaart: dec 2011
- IDOP Beugen	Boxmeer	oplevering gemeenschapshuis, start bouw starters- en levensloopbestendige woningen, inrichting skateplaats
- IDOP Vianen	Cuijk	na verkrijgen beschikkingen start uitvoering
- IDOP Boekel	Boekel	- verbeteren ontmoetingsfunctie Gemeenschapshuis Nia Domo: dec 2011 - planvorming "Groene Ladder" Boekels Ven gereed: dec 2011 - realisatie binnensportaccommodatie: najaar 2011 - huisvesting gilde en heemkundekring en ontwikkeling activiteitenfunctie: najaar 2011 - optimaliseren speelterreinen: dec 2011
- IDOP Volkel	Uden	- ruimtelijk en functioneel PVE tbv realisatie MFA - te bereiken eindresultaat: 1 maart 2011
- IDOP Odiliapeel	Uden	Uitvoering project Groene Loper voor Odiliapeel: realisatie goed ontsloten natuurgebied met sterke recreatieve functie door uitbreiding visvijver, het creëren van visplekken/steigers en de aanleg van een netwerk van wandelpaden. Te bereiken eindresultaat in 2012
- IDOP Erp	Veghel	herinrichting MOB-complex: dec. 2011
- IDOP Zeeland	Landerd	PM
R&T		
- Duits Lijntje	Veghel, Uden, Landerd, Mill en Sint Hubert, Cuijk, Boxmeer	w.o. uitbreiden website, begeleiding realisatie rest informatiepanelen, uitvoering marketingplan, cultuurhistorische projecten, vervolg kunstvisie, meubilair, ontwikkelen Internationale wandelroute, fietstracé.

4.2 Stimuleringsprojecten

In 2011 zijn in Peel en Maas ± 200 stimuleringsprojecten in voorbereiding en uitvoering. Het betreft over het algemeen projecten die door particulieren en/of maatschappelijke organisaties worden uitgevoerd. Het gaat daarbij veelal om projecten op het gebied van recreatie & toerisme, wonen, werken & leefbaarheid, en landschap & cultuurhistorie.

5 Organisatie en financiën

Plattelandsontwikkeling (voorheen ‘reconstructie van het landelijk gebied’) is een ambitieus en ingrijpend proces. Provincie, gemeenten, waterschappen, ZLTO, BMF, Terreinbeheerders, Recreatieondernemers en andere gebiedspartners zetten in dit proces gezamenlijk hun schouders onder de opgaven waarvoor het gebied zich gesteld ziet. Alleen door deze samenwerking kunnen de kansen voor een vernieuwing van het landelijk gebied optimaal worden benut.

5.1 Organisatie

Reconstructiecommissie

De Reconstructiecommissie (RRC) is het orgaan waarin deze samenwerking gestalte krijgt. De commissie heeft in essentie als opdracht de vastgestelde gebiedsdoelen (in het GMJP) binnen de afgesproken termijnen te realiseren. Zij doet dit door:

- het initiëren en stimuleren van projecten. Het primaire doel hiervan is het genereren van activiteiten/maatregelen voor gebiedsdoelen waarvoor nog onvoldoende projecten geprogrammeerd staan. Het gaat dus om het benoemen en aanzwengelen van projectideeën en het laten omzetten daarvan in projecten;
- het bewaken van de voortgang van de doelrealisatie langs de weg van de projectuitvoering;
- advisering aan GS inzake knelpunten die de ontwikkeling van projectideeën en/of uitvoering van projecten in de weg staan.

De Reconstructiecommissie komt in 2011 vier keer bij elkaar. De belangrijkste documenten die vanuit de Planning & Controlcyclus daarbij behandeld worden zijn de jaarrapportage 2010, de tussenrapportage 2011 en het werkplan 2012.

Loket en Ambtelijke Werkgroep

In Peel en Maas is bewust gekozen voor een uitvoeringsorganisatie waarbij de verschillende partners het eerste loket vormen voor initiatiefnemers van projecten. Vooral gemeenten hebben daarin een belangrijke rol. Zij moeten er voor zorgen dat binnen de eigen organisatie initiatieven integraal beoordeeld kunnen worden en initiatiefnemers geadviseerd worden in het te volgen traject tot de uitvoering. Binnen de gemeentelijke organisatie worden ook de gemeentelijke projecten opgepakt.

Alle betrokken partijen en Peel & Maas gemeenten zijn vertegenwoordigd in de Ambtelijke Werkgroep (AW). De AW komt net als de RRC 4 keer per jaar bij elkaar en functioneert als adviserend orgaan richting RRC. Ook is het een platform waar kennis wordt gedeeld en ervaringen worden uitgewisseld. De vertegenwoordiger uit de ambtelijke werkgroep heeft vaak een coördinerende rol rondom het thema plattelandsontwikkeling binnen de eigen organisatie.

Streekhuis

Het streekhuis ondersteunt de reconstructiecommissie en de loketten bij gemeenten. Ook worden initiatiefnemers door het streekhuis rechtstreeks ondersteund bij het vormgeven, financieren en uitvoeren van hun projecten.

Het streekhuis functioneert als een kennisteam voor de uitvoering van de plattelandsontwikkeling in Peel en Maas. Op dit moment zijn de volgende partijen en personen vertegenwoordigd in het streekhuis: Gebiedscoördinator, Gebiedsmakelaar, Streekmanager, RMB, DLG, ZLTO en Waterschap Aa en Maas. Het streekhuis heeft geen vaste fysieke werkplek, maar komt iedere twee weken bijeen in één van de 9 gemeentehuizen. Tijdens die bijeenkomst sluiten ook de bij reconstructieprojecten betrokken mensen van die betreffende gemeente aan. Door de korte lijnen tijdens dit overleg wordt het overzicht bewaard en de samenhang bewaakt en worden nieuwe initiatieven gecoördineerd en verder geholpen.

Streekmanager

De Streekmanager heeft een bijzondere rol omdat hij zich vooral richt op sociaal-economische projecten. Voor zover de initiatieven tot concrete projecten leiden zijn ze in deze voortgangsrapportage verwerkt. De streekmanager heeft daarnaast ook zijn eigen halfjaarverslag. Actuele informatie over de projecten waar hij bij betrokken is te vinden op <http://reconstructiepeelenmaasnieuws.blogspot.com>

Terugkijkend kan worden geconstateerd dat in de eerste jaren dat de streekmanager voor Peel en Maas actief was, initiatiefnemers meestal pas bij hem kwamen als er problemen waren ontstaan met betrekking tot handhaving of legaliteit. Deze re-actieve handelswijze is gaande de jaren veranderd. Steeds vaker wordt de streekmanager proactief door gemeenten ingeschakeld als poortwachter. De effectiviteit van streekmanagement is hierdoor aanzienlijk toegenomen. De haalbaarheid van projecten wordt in een vroeg stadium beoordeeld; goede projecten worden vervolgens verder door de streekmanager begeleid. Het resultaat is dat het gemeentelijk ambtelijke apparaat minder wordt belast en dat initiatiefnemers sneller hun doel bereiken.

Enkele projecten waar de streekmanager in 2011 aan werkt zijn:

- Groene Raffinaderij Haps
- Liberation Route Brabant
- NuFuture
- Meeting Point
- Geurwatch
- Brabant Solar

Communicatie

Het Reconstructiegebied Peel & Maas kent geen eigen Peel en Maas-dag of iets dergelijks. Onze filosofie was en is om aan te sluiten bij initiatieven vanuit de streek zelf. Vanuit de commissie ondersteunen we daarom de twee belangrijkste publiekstrekkende evenementen in ons gebied, te weten de Maashorstfair en het NK Maasheggenvlechten. Daarnaast was er, onder regie van de provincie Noord-Brabant, de jaarlijkse “Dag van ons Brabantse platteland”. Echter, vanaf 2011 is deze publieksactiviteit vervallen. In de plaats hiervan werkt de provincie aan een nieuw evenement dat op één centrale locatie voor geheel Brabant plaatsvindt en waarbij de negen gebieden, waaronder Peel en Maas, aansluiten .

Vanaf 1 januari 2010 wordt het Streekhuis Peel & Maas voor haar communicatie niet meer ondersteund door Imagro. Vanaf dat moment vindt de algemene ondersteuning plaats door eigen provinciale communicatieadviseurs. Daarnaast kan via het eigen werkbudget gebruik gemaakt

worden van één van de communicatiebureaus die behoren tot de groep geselecteerde bureaus waarmee de provincie zgn. raamcontracten heeft afgesloten.

5.2 Beschikbare financiën en manuren

Net als voorgaande jaren heeft de provincie Noord-Brabant voor het jaar 2011 per reconstructiegebied diverse budgetten beschikbaar gesteld. Deze budgetten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.1 Werk en communicatiebudget

Voor het kalenderjaar 2011 is € 250.000,-- ter beschikking gesteld aan de reconstructiecommissie als werk- en communicatiebudget (zie tabel 5.2.1). De jaarbegroting van deze gelden loopt via provincie en commissie; de commissie is zelf verantwoordelijk voor de verdeling van de gelden over de verschillende activiteiten.

Tabel 5.2.1 Begroting werk- en communicatiebudget 2011

Hoofdrubriek	Kostenpost	Begroot (€)
Werkbudget		215.000
	subsidie kleine projecten	116.800
	streekmanager (indien werkzaam voor alle 9 gemeenten)	56.200
	vergaderkosten	10.000
	druk- en kopieerkosten	2.000
	voorbereidingskosten projecten (projectideeën)	20.000
	studentopdrachten	10.000
Communicatie		35.000
	externe ondersteuning communicatie	15.000
	NK Maasheggenvechten	10.000
	workshops, excursies	10.000
Totaal		250.000

5.2.2 RAG-uren

In 2011 zijn door de provincie Noord-Brabant voor het reconstructiegebied Peel en Maas 1525 uur ter beschikking gesteld. Deze uren kunnen door het RMB in Peel en Maas worden ingezet ten behoeve van regionale- en lokale projecten, ambtelijke ondersteuning en kennisuitwisseling (zie tabel 5.2.2). Voorwaarde is dat maximaal 250 uur ingezet wordt ten behoeve van de ambtelijke

ondersteuning en kennisuitwisseling. Met betrekking tot de verdeling van de resterende uren is uitgegaan van het provinciale standpunt dat met name ingezet moet worden op de ondersteuning van regionale (gemeentegrens overschrijdende) projecten. In dit werkplan is daarom een verdeelsleutel gehanteerd die uitgaat van de ondersteuning van ca. 80% regionale en 20% lokale projecten. Op basis van deze uitgangspunten ziet de verdeling van de RAG-uren er als volgt uit:

Tabel 5.2.2 Beschikbare RAG-uren 2011

Hoofdrubriek	Kostenpost	Begroot (uren)
Regionale projecten		1.000
	Duits lijntje	800
	wandelknooppuntennetwerk Land van Cuijk, Boekel en Veghel	100
	transitie van de landbouw	100
Lokale projecten		275
	revitaliseringsprogramma buitengebied Cuijk	100
	EVZ Meerkensloop/Biesthoeksloop, Boekel	40
	versnellen afwaartse beweging Uden	70
	versnellen afwaartse beweging Boxmeer	65
Ambtelijke ondersteuning en kennisuitwisseling		250
	kennisuitwisseling	85
	ondersteuning AW en RRC	100
	coördinatie RAG-programma	65
Totaal		1.525

5.2.3 Afwaartse beweging

Ten behoeve van de afwaartse beweging is door de provincie Noord-Brabant voor Peel en Maas een bedrag van € 82.298,- (946 uur) beschikbaar gesteld. Contactpersoon voor dit bedrag is Kim Knijff van de provincie Noord-Brabant. De opdrachtgever voor de uitvoering van projecten zoals opgenomen in het werkplan Stuurgroep Dynamisch Platteland (SDP) 2011 is het provinciaal Programmamanagement PLG (Arie Meulepas). Opdrachtnemer is de Stuurgroep Dynamisch Platteland namens de gemeenten. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een project als geheel ligt bij de betreffende gemeente binnen Peel en Maas. De verantwoordelijkheid voor de ondersteuning in uren op (meestal een onderdeel van) een geheel project ligt bij het RMB. De jaarlijkse verantwoording van de ondersteuning in uren wordt verzorgd door de SDP.

Tabel 5.2.3 Beschikbare uren ten behoeve van de afwaartse beweging 2011

Hoofdrubriek	Kostenpost	Begroot (uren)
Afwaartse beweging		946
	Inzetbare uren	946
Totaal		946

5.2.4 Voorgestelde inzet DLG

Voor het jaar 2011 stelt DLG een vijf-tal projecten voor waar DLG een rol kan spelen bij de uitvoering van projecten, in opdracht van mn. provincie en Waterschap Aa en Maas. Vooruitlopend op de beslissing óf voorgestelde projecten in 2011 doorgang gaan vinden, hieronder een overzicht van de betreffende projecten inclusief urenraming door DLG.

Hooge Raam / Halsche Beek:

Door het Waterschap Aa en Maas wordt in een factsheet 'Beekherstel Hooge Raam en Halsche Beek' voorgesteld om de beekherstelopgave grotendeels los te koppelen van de inrichtingsopgave voor de NNP in dit gebied. Aanleiding hiervoor zijn de ontoereikende grondposities van de overheden om de GGOR te realiseren voor de NNP. Bij het gedeeltelijk loskoppelen van beekherstel en GGOR is het wel kansrijk om beekherstel te realiseren. Dit als benedenstrooms vervolg op het pilotproject Beekherstel Hooge Raam en de Graspeelloop e.o. welke in de periode 2009-2010 natuurlijk zijn ingericht, als verbindende schakel tot aan de Lage Raam / Graafsche Raam.

Graafsche Raam – Lage Raam:

Een aantal partijen heeft reeds een aantal sectorale projecten in het gebied in voorbereiding. Met name Waterschap Aa en Maas heeft diverse voorstudies uit laten voeren om het beekherstel van de Graafsche Raam – Lage Raam op te pakken. Het is belangrijk deze sectorale initiatieven te bundelen om de komende jaren de inspanningen te verzilveren in concrete resultaten (EHS, beekherstel, verbetering landbouwstructuur, recreatiedoelen). DLG kan rol spelen om te komen tot een integrale projectorganisatie en een integrale aanpak van het gebied.

Vierlingsbeekse Molenbeek:

De Vierlingsbeekse Molenbeek is een waterloop gelegen binnen het beheersgebied van waterschap Aa en Maas (district Raam). Deze laaglandbeek beek is ca 4,5 km lang in het gebied van Waterschap Aa en Maas. Waterschap Aa en Maas heeft een 'beekherstelproject' opgestart en heeft DLG in 2010 gevraagd ondersteuning te bieden op een aantal fronten:

- het uitvoeren van een kavelruilproject
- één jaar algemene procesbegeleiding
- organiseren en uitwerken van een schetssessie, welke ondersteunend is aan het opstellen van een Integrale Visie.

Maasmeander Smakterveld:

In 2010 is het project Vierlingsbeekse Molenbeek gestart met een kavelruil en visievorming. Tijdens de eerste projectteambijeenkomst (inclusief gebiedsbezoek) kwam de uitzonderlijke potentie van de maasmeander op de provinciegrens tussen Landgoed Geijsteren en Holthees (Smakterbroek) aan de orde. Dit gebied grenst aan de Vierlingsbeekse Molenbeek en beide systemen beïnvloeden elkaar. Tegelijkertijd bleken vele gronden in eigendom van overheden en er zijn verkavelingsmogelijkheden voor particuliere grondeigenaren. DLG kan in 2011 starten met de voorverkenning.

IGP Omgeving Staatsbossen Sint Anthonis:

In de 1e helft van 2010 heeft DLG een verkenning uitgevoerd naar de uitvoeringskansen in en rond de Staatsbossen in Sint Anthonis. Deze eerste voorverkenning heeft geresulteerd in inzicht in de doelen en de gndposities en verkavelingssituatie. Het betreft niet alleen natuur- en waterdoelen maar ook verbetering van de landbouwkundige structuur en het recreatief aantrekkelijker maken van het gebied. Er zijn diverse aanbevelingen gedaan voor een vervolgaanpak o.a. een integraal vrijwillig kavelruilproject opstarten. Eind juli 2010 is de definitieve verkenningsnotitie afgerond en aan de projectgroep verspreid.

Najaar 2010 mag DLG in opdracht van de provincie Noord-Brabant een volgende stap zetten om met de aanbevelingen van de verkenningsnotitie verder te gaan. Het organiseren en houden van inloopdag met grondeigenaren/belanghebbenden zal de eerstvolgende actie zijn zodat de kansen en wensen vanuit de streek duidelijk worden. DLG stelt voor om in overleg met de betrokken overheden na te gaan of een integraal gebiedsproject opgestart kan worden en welke financieringsmogelijkheden daarvoor ter beschikking staan. Dan wordt ook duidelijk welke werkzaamheden, resultaten voor 2011 kansrijk zijn.

Tabel 5.2.4 Overzicht ingediende projecten door DLG met urenraming

Hoofdrubriek	Begroot (uren)
Beekherstel Hooge Raam / Halsche Beek	950
Lage Raam / Graafsche Raam	950
Maasmeander Smakterveld	700
Vierlingsbeekse Molenbeek	650
IGP omgeving Staatsbossen Sint Anthonis	750
Totaal	4.000